

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОПЕРАТОРІВ КОМП'ЮТЕРНОГО НАБОРУ В ПТНЗ

З огляду на те, що комп'ютеризація сприяє швидкому кругообігу різномірної інформації, з якою стає дедалі складніше працювати навіть кваліфікованим працівникам, актуальності набуває впровадження компетентнісного підходу в процес професійної підготовки фахівців. Проблема його впровадження у вітчизняній теорії та практиці знайшла відображення в працях В.В. Ягупова, В.І. Свистун, В.А. Болотова, В.В. Серікова, О.Я. Савченка, О.В. Овчарук, О.С. Заблоцької та ін. Зокрема, це стосується операторів комп'ютерного набору – тих, хто гостро відчуває зміни, пов'язані з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Професійній підготовці операторів комп'ютерного набору (ОКН) присвячені дисертаційні роботи О.О. Стечкевича (методичні засади інтегрованого уроку виробничого навчання), М.Б. Агапової (формування професійних інтересів). Однак, на нашу думку, потребує більш детального дослідження проблема впровадження компетентнісного підходу до професійної підготовки ОКН, а саме формування їх професійної компетентності.

З огляду на предмет нашого наукового дослідження, вважаємо необхідним розкрити етапи формування професійної компетентності майбутніх операторів комп'ютерного набору у ПТНЗ.

Результати дослідження дозволили виділити три етапи формування їх професійної компетентності у ПТНЗ: етап формування базового рівня професійної компетентності; етап формування основного рівня професійної компетентності; етап удосконалення професійної компетентності. На кожному етапі в різній мірі відбувається формування основних компонентів професійної компетентності операторів комп'ютерного набору.

На етапі формування базового рівня професійної компетентності важливо розширити знання учнів з курсу інформатики. Учні мають усвідомити, що першочерговим «продуктом» їхньої професійної діяльності є інформація. ІКТ виступають засобом роботи з інформацією. Від ефективності проходження етапу залежить якість формування професійної компетентності на наступних етапах. На цьому етапі формується ціннісно-мотиваційний (формується інтерес до власної професійної діяльності), когнітивний (учні набувають базових теоретичних знань), діяльнісний (формується вміння та навички ідентифікувати отримані знання в реальному житті), особистісний (відповідальність за якість професійної діяльності) компоненти професійної компетентності.

На етапі формування основного рівня професійної компетентності учні вивчають інформаційні процеси як основу курсу інформатики. В результаті вони набувають знань про сутність інформації та її

особливості у професійній сфері; способи та форми представлення інформації; властивості інформації професійного спрямування; сутність інформаційних процесів (процеси у біологічних, технологічних, суспільних системах), з якими пов'язана професійна діяльність; способи збереження, представлення та обробки формалізованих даних за допомогою сучасних інформаційних технологій тощо. На цьому етапі продовжується формування ціннісно-мотиваційного (усвідомлюється соціальне значення власної професії, формується стійкий професійний інтерес) та когнітивного (формується знання про кругообіг інформації, про інформаційні процеси та засоби, що використовують при цьому) компонентів. Формується діяльнісний компонент (формується вміння та навички ідентифікувати отримані знання в реальному житті, набуваються вміння виконувати професійні задачі, вміння самостійно формулювати професійні задачі, виявляти професійні проблеми, знаходити шляхи їх вирішення), посилюється формування особистісного компонента (відповідальність за результативність професійної діяльності тощо).

Заключний етап, що є найбільш тривалим, – етап удосконалення професійної компетентності. Він передбачає застосування набутих знань і вмінь роботи з інформацією у вивченні професійно спрямованих курсів, пов'язаних з ІКТ. Цей етап не завершується із навчанням в ПТНЗ, а має за мету постійне підтримання власної професійної компетентності на належному рівні, реагування на вплив зовнішніх чинників (розвиток ІКТ, зміна вимог до робочого місця, зміна робочого місця тощо). Кожен з наведених етапів передбачає використання специфічних методів, прийомів і засобів, сукупність яких сприятиме досягненню якісного результату.

Отже, формування професійної компетентності операторів комп'ютерного набору – довготривалий процес, наскрізний для всього терміну їх професійної підготовки. Методика формування професійної компетентності у майбутніх операторів комп'ютерного набору складається з етапів формування базового рівня професійної компетентності, формування основного рівня професійної компетентності та вдосконалення професійної компетентності.